

1 5. Ruotusotilaat

Tässä kappaleessa on sotilaat esitelty ruoduittain siten, että ruodun sisällä sotilaat on lueteltu aikajärjestyksessä. Ruodun otsikkotiedoissa (harmaalla pohjalla) on kerrottu ruodun numero, torpan nimi ja kylät, missä ruodun talot sijaitsevat.

Sotilistorppia koskevat tiedot ovat pääosin peräisin ruodutusluetteloista¹ ja sotilistorppien katselmuspöytäkirjoista.² Sotilistorppien sijainti on esitetty suhteessa emäkirkkoon tai rantatiehen ja lähimpään kappeliin.

Ruodun talojen luettelossa on päävastuullinen talo merkitty **tummennettuna**. Sotilistorpan rakennuksista, pelloista ja niityistä on esitetty torpankatselmuksissa havaitut puutteet ja poikkeamat, mitkä ruotutalollisten tai sotilaan tuli korjata. Ruotutorpalle asetetut vaatimukset on kuvattu kappaleessa 1.5 Sotilistorpat.

Kussakin ruodussa palvelleet sotilaat on esitelty ruoduittain aikajärjestyksessä. Harmaassa ruodussa on esitetty kustakin sotilaan sotapalvelukseen liittyvät tiedot sotilasrullien mukaisesti. Ensimmäisellä rivillä on kirjattu vuodet, jolloin hän palveli juuri kyseisessä ruodussa.

Sotilaiden perhetiedot on koottu seurakuntien kirkonkirjoista (rippikirjat sekä kastettujen, vihittyjen, haudattujen ja muuttaneiden luettelot, seurakuntien tilit ym.), Oulun maakunta-arkiston perukirjakortistosta ja muista saatavilla olleista lähteistä.

Sotilistorppien nimet voivat vaihdella eri lähteissä. Joissakin tapauksissa näyttää siltä, että alkuperäinen ruodutuksen yhteydessä torpalle annettu nimi on jäänyt unholaan ja torpan nimi on vakiintunut aivan muuksi. Tällöin alkuperäinen käyttämätön nimi on tekstissä laitettu sulkeisiin (). Joskus nimi näyttäisi vaihtuneen ajan myötä ilman torpan siirtämistä. Tällöin molemmat nimet on mainittu /-viivalla erotettuna. Jos torppa tiedetään siirretyksi eri paikkaan, on käytetty > -merkkiä osoittamaan paikan vaihtumista. Epävarmat tulkinnat torpan nimestä on merkitty *vinolla* tekstillä.

*Jo kauas jäivät sodan raskaan päivät.
Ei ilman arpia käy kukaan vanha sotilas.
En jaksa kauan seistä, vain jäädä asentoon.
Te rummun saatte viedä vaikka museoon.
Se kertoa voi, että sotaa vihasimme,
mutta tätä maata paljon rakastimme.
Te samoin tehkää! Se on vanhan viisas neuvo.*

Vanha rumpali tarinoi iltapuhteella
Kantaatista Tamburo Militaro
Sanat: Mikko Himanka

Viitteet

¹ OMA, Oulun lääninkonttorin arkisto: Hm1:1,
Ruodutusluettelo 1734.

² OMA, Salon kruununvoudin arkisto: I:8 ja J I:3 sekä
KA, Militaria 352 a–b